

x. Regeldruk

Voor dit wetsvoorstel is een voorlopige beoordeling gemaakt van de regeldrukeffecten voor burgers als gevolg van enkele voorgestelde maatregelen ter verbetering van de bescherming van het vermogen van minderjarigen. Deze wordt op een later moment ingevoegd in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel.

x.1 Boedelbeschrijving bij verkrijging krachtens erfrecht

Indien een minderjarig kind vermogen krachtens erfrecht verkrijgt, dient door de ouder(s) een beschrijving te worden gemaakt van het gehele vermogen van de minderjarige. De ouder ontvangt een brief van de kantonrechter, waarin wordt verzocht om het vermogen te beschrijven. Indien de verkrijging de waarde van € 11.250 niet overtreft, volstaat een eenvoudige verklaring. De ouders dienen, als bewindvoerders over het vermogen van de minderjarigen, op de hoogte te zijn van het vermogen van diens kinderen. De beschrijving helpt ouders om goed bewind te voeren.

Berekening regeldruk

Aangezien het complex is om onderscheid te maken tussen opleidingsniveau en persoonlijke situaties van betrokken ouders is gekozen om te werken met een standaardbedrag van € 17 per uur voor de handelingen (P). Geschat wordt dat het opstellen van een eenvoudige verklaring een half uur zal kosten. De benodigde tijd voor het opstellen van een beschrijving van het vermogen hangt sterk af van het door de minderjarige verkregen (en reeds aanwezige) vermogen en van de wijze waarop de informatie aan de kantonrechter kan worden verstrekt. Naar verwachting zal de ouder gemiddeld één uur bezig zijn met het opstellen van een beschrijving, inclusief de inzending van het formulier en het verzamelen van eventuele benodigde informatie.

Uit cijfers van de belastingdienst blijkt dat gemiddeld 9.934 kinderen per jaar verkrijger waren in een nalatenschap tussen 2018 en 2021. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat dit waarschijnlijk aan de hoge kant is, omdat er in 2020 en 2021 sprake was van een verhoogd sterfcijfer in verband met het Corona-virus.

Opgemerkt wordt dat erfrechtelijke verkrijgingen die buiten de heffing vielen niet in deze cijfers zijn meegenomen. Uit de cijfers van de belastingdienst blijkt dat gemiddeld ongeveer 1.500 van de genoemde 9.934 kinderen een nalatenschap verkregen in verband met het overlijden van de ouder. Echter, uit CBS-cijfers blijkt dat er gemiddeld ongeveer 5.000 kinderen per jaar een ouder verloren. Van 3.500 kinderen is dus niet bekend of zij vermogen verkregen uit de nalatenschap van hun overleden ouder. In deze berekening wordt van het maximale aantal uitgegaan, namelijk dat al deze 5.000 kinderen vermogen verkregen van hun ouder. Er wordt daarom uitgegaan van $9.934 + 3.500 = 13.434$ verkrijgingen per jaar.

Onbekend is hoeveel van deze erfrechtelijke verkrijgingen de waarde van € 11.250 overtreffen. Hiervoor is meer informatie nodig. In de berekening wordt daarom voor alle verkrijgingen van de maximale tijdsbesteding van één uur uitgegaan.

Dit leidt tot de volgende regeldrukberekening:

$$P = € 17 * 1 = € 17$$

$$Q = 13.434$$

$$P*Q = € 17 * 13.434 = € 228.378$$

x.2 Boedelbeschrijving buiten erfrecht

Buiten het erfrecht kan door de kantonrechter van ouders worden verlangd dat zij een boedelbeschrijving van het vermogen van het kind maken als dat noodzakelijk wordt geacht. Ook

hier bestaat de mogelijkheid van een eenvoudige verklaring. Daarnaast kan de kantonrechter de ouder(s) verplichten om periodiek een rekening in te dienen en aan het eind van het bewind rekening en verantwoording af te leggen.

Berekening regeldruk

De ouder zal naar schatting ongeveer één uur bezig zijn met het maken van een boedelbeschrijving. Voor een eenvoudige verklaring zal naar schatting een half uur nodig zijn. Naar schatting zal de periodieke indiening van een rekening en het afleggen van rekening en verantwoording ongeveer twee uur in beslag nemen.

Onbekend is om hoeveel gevallen van boedelbeschrijving het zal gaan per jaar. Ditzelfde geldt voor het aantal (periodieke) rekeningen en verantwoordingen. De inschatting van deze aantallen is afhankelijk van een inschatting van het aantal gevallen door de rechtspraak.

Dit leidt tot de volgende regeldrukberekening:

Bij eenvoudige verklaringen

$$P = € 17 * 0,5 = € 8,50$$

$$Q = PM$$

$$P*Q = € 8,50 * PM = PM$$

Bij overige beschrijvingen

$$P = € 17 * 1 = € 17$$

$$Q = PM$$

$$P*Q = € 17 * PM = PM$$

Bij periodieke rekening en eindrekening en verantwoording

$$P = € 17 * 2 = € 34$$

$$Q = PM$$

$$P*Q = € 34 * PM = PM$$

x.3 Bankrekening met BEM-clausule

Bij verkrijgingen krachtens erfrecht, alsmede bij verkrijgingen van de som ineens, wordt voorgesteld dat dit vermogen op een bankrekening met BEM-clausule komt te staan. Van de ouder(s) wordt gevraagd dat zij een bankrekening openen met deze clausule. Voor opname van gelden van een bankrekening met BEM-clausule, dient toestemming (machtiging) te worden gevraagd aan de kantonrechter.

Berekening regeldruk

In veel gevallen is het mogelijk om een bankrekening aan te vragen via een digitale afspraak met de bank. Naar verwachting kost het een ouder één uur om een bankrekening met BEM-clausule te openen bij de bank. Op grond van het voorgaande wordt bij verkrijgingen krachtens erfrecht uitgegaan van 13.434 gevallen per jaar. Er wordt niet vaak beroep gedaan op de som ineens. Daarom wordt het aantal gevallen voor de som ineens op 100 gevallen per jaar geschat.

Dit leidt tot de volgende regeldrukberekening:

$$P = € 17 * 1 = € 17$$

$$Q = 13.434 + 100 = 13.534$$

$$P*Q = € 17 * 13.534 = € 230.078$$

x.4 Verzoeken machtiging bij kantonrechter

Voor het opnemen van gelden van een rekening met BEM-clausule is machtiging van de kantonrechter nodig. Ouders kunnen voorts op grond van het wetsvoorstel alleen na machtiging van de kantonrechter vermogen en inkomsten uit het vermogen van een minderjarig kind besteden aan de kosten van levensonderhoud van het kind en aan de gezinshuishouding.

Berekening regeldruk

De wettelijke vertegenwoordiger vraagt schriftelijk toestemming aan de kantonrechter. Dit kan middels het invullen en inzenden van een formulier. Op dit formulier worden de persoonsgegevens van betrokkenen, het bedrag en de reden van opname van dit bedrag ingevuld. Geschat wordt dat het een ouder één uur zal kosten om een gemotiveerd verzoek te doen, inclusief de inzending van het verzoek en het verzamelen van eventuele benodigde informatie. Een schatting van het aantal verzoeken tot machtiging is 500 per jaar.

Dit leidt tot de volgende regeldrukberekening:

$$P = € 17 * 1 = € 17$$

$$Q = 500$$

$$P*Q = € 17 * 500 = € 8.500$$

x.5 Afschaffen onderhoudsplicht stiefouders

De onderhoudsplicht van stiefouders wordt geschrapt. Dit heeft tot gevolg dat alimentatieberekeningen in geval van samengestelde gezinnen worden vereenvoudigd. Dit heeft invloed op de hoeveelheid tijd die het kost voor burgers om de benodigde informatie te verzamelen om tot een alimentatieberekening te komen. De stiefouder hoeft geen gegevens meer beschikbaar te stellen. De vereenvoudiging kan er voorts toe leiden dat er minder procedures nodig zijn omdat partijen makkelijker in onderling overleg tot afspraken komen.

Berekening regeldruk

Naar verwachting kost het verzamelen en versturen van de benodigde financiële stukken en overige correspondentie ongeveer 1 uur. Volgens gegevens van het CBS zijn er in Nederland ongeveer 365.000 samengestelde gezinnen. Van een deel van deze samengestelde gezinnen zijn de ouders geen huwelijk dan wel een geregistreerd partnerschap aangegaan of behoort het kind niet tot het gezin van de stiefouder. De stiefouder is dan niet onderhoudsplichtig. Onbekend is om hoeveel stiefouders het hier gaat.

Dit leidt tot de volgende regeldrukberekening:

$$P = € 17 * 1 = € 17$$

$$Q = PM$$

$$P*Q = € 17 * PM = - PM$$